

Afgjort den 1. oktober 2020

320

Transport- og Boligministeriet. København, den 21. september 2020.

- a. Transportministeren orienterer hermed Finansudvalget om, at Øresundsbro Konsortiet i 4. kvartal 2020 refinansierer lån for op til 4,5 mia. kr. under hensyn til den verserende statsstøttesag.

Forslaget medfører ikke udgifter i finansåret.

- b. I henhold til § 11 i lov nr. 588 af 24. juni 2005 om Sund og Bælt Holding A/S garanterer staten for forpligtelser vedrørende Øresundsbro Konsortiet I/S' lån og andre finansielle instrumenter, som benyttes i forbindelse med finansiering af den faste forbindelse over Øresund.

Statsstøttesag

Den 16. april 2013 indgav Scandlines Øresund (i dag ForSea) en klage til Europa-Kommissionens konkurrencemyndigheder over finansieringsmodellen for Øresundsforbindelsen og de garantier, som den danske og den svenske stat giver til Øresundsbro Konsortiets finansiering og refinansiering af anlægsudgifterne til den faste forbindelse over Øresund – den såkaldte statsgarantimodel. Scandlines Øresund hævdede i sin klage, at der er tale ulovlig statsstøtte, som forvrider konkurrencen i forhold til rederiets færgeoverfart mellem Helsingør og Helsingborg.

Den 8. januar 2014 indgav Scandlines Øresund en ny klage til Kommissionen. Denne gang over de skattemæssige vilkår, som infrastrukturselskaberne i Sund & Bælt-koncernen havde på det tidspunkt. Med lov nr. 581 af 4. maj 2015 blev de særlige skatteregler for Sund & Bælt Holding A/S, A/S Storebælt, A/S Øresund, Femern A/S og A/S Femern Landanlæg ophævet med virkning fra 1. januar 2016.

Kommissionen traf den 15. oktober 2014 afgørelse i de to klagesager. Af afgørelsen fremgår det, at Kommissionen fandt, at Konsortiet er omfattet af EU's statsstøtteregler. Kommissionen konkluderede imidlertid, at den danske og svenske statsgarantimodel er forenelig med EU-retten. Endvidere meddelte Kommissionen, at den ikke havde indvendinger imod de særlige afskrivningsregler og muligheder for at fremføre underskud, som dele af Sund & Bælt-koncernen havde på det tidspunkt. Den danske og den svenske regering forpligtede sig med statsstøtteafgørelsen til at indhente Kommissionens forudgående godkendelse, hvis der mod forventning måtte blive behov for at yde statsstøtte til

Konsortiet efter 2040. Af samme grund ville de særlige regler om skattemæssige afskrivninger og fremførsel af underskud, der var gældende på tidspunktet for statsstøtteafgørelsen, blive ophævet senest i 2040, jf. ovenfor. På tidspunktet for statsstøtteafgørelsen var Øresundsbro Konsortiet forventet at være gældfri i 2034.

Den 12. februar 2015 anfægtede Scandlines Øresund Kommissionens statsstøtteafgørelse med krav om annullation af afgørelsen.

Den 19. september 2018 afsagde første instans ved EU-Domstolen, Retten, dom i sagen. Retten fastslog i dommen, at Kommissionen begik en række processuelle fejl, idet den skulle have indledt en såkaldt 'formel undersøgelsesprocedure' i sagen. Retten annullerede derfor Kommissionens afgørelse.

Den 28. februar 2019 igangsatte Kommissionen en formel undersøgelsesprocedure. Undersøgelsen er endnu ikke afsluttet. Under en formel undersøgelse er det ikke tilladt at anvende de statsstøtteinstrumenter, der er anfægtede. Derfor skal Øresundsbro Konsortiet betale en markedsrente for sine lån, indtil Kommissionen har truffet en ny statsstøtteafgørelse, hvorefter lånevilkårene skal efterleve betingelser i den nye statsstøtteafgørelse.

Refinansiering af Konsortiets gæld

Øresundsbro Konsortiet havde pr. 30. april 2020 en rentebærende nettogæld på 10,4 mia. kr. Inden udgangen af 2020 skal Øresundsbro Konsortiet refinansiere lån for op til 4,5 mia. kr.

Da Øresundsbro Konsortiet aktuelt ikke må blive begunstiget af statsgarantier, men skal låne på markedsvilkår, har Konsortiet fået foretaget en kreditvurdering uden statsgarantier. Standard & Poor's har gennemført denne kreditvurdering. Resultatet af kreditvurderingen er, at Øresundsbro Konsortiet har fået kreditvurderingen AA+, dvs. den næsthøjeste vurdering, for lån mv. uden statsgarantier.

Konsortiet har dermed mulighed for at gennemføre den planlagte refinansiering af lån for op til 4,5 mia. kr. til vilkår, der svarer til, at der ikke stilles statsgarantier til Konsortiets lån. Den aktuelle meromkostning for Konsortiets refinansiering uden statsgarantier er anslået til omkring 0,25-0,35 pct. p.a. i forhold til garanteret låntagning.

Den danske stat garanterer i henhold til § 11 i lov nr. 588 af 24. juni 2005 om Sund og Bælt Holding A/S for Øresundsbro Konsortiets lån og øvrige finansielle forpligtelser. Det følger af artikel 12 i Regeringsaftalen af 23. marts 1991 mellem Danmark og Sverige om den faste forbindelse over Øresund, at disse garantier stilles solidarisk med den svenske stat. Ved manglende betaling af renter og afdrag vil långiverne således normalt kunne kræve garantierne udløst.

Selv om låneprogrammet udtrykkeligt fastslår, at der er tale om ugaranterede lån, er der som følge af ovennævnte § 11 i lov nr. 588 af 24. juni 2005 om Sund og Bælt Holding A/S en risiko for, at långiverne vil kunne trække på statsgarantierne. Den situation vil alene opstå, hvis Konsortiet skulle gå konkurs. Idet Konsortiet har fået en AA+-kreditvurdering, vurderes risikoen for, at statsgarantierne skulle blive udløst ved den foreslåede refinansiering på 4,5 mia. kr., at være meget lille. Det følger dog heraf, at Konsortiet i låneprogrammet betaler en merrente på 0,25-0,35 pct. p.a. i en situation, hvor staten principielt set stadig garanterer for lånene. Finansudvalget orienteres derfor også om låneprogrammet.

Transport- og Boligministeriet og Kammeradvokaten vurderer, at den foreslåede model for Øresundsbro Konsortiets låneprogram lever op til betingelserne om ikke at måtte benytte statsstøtteinstrumenter, der er anfægtet, mens der verserer en formel undersøgelsesprocedure om statsstøtte, da

det afgørende for Europa-Kommissionen er, at Øresundsbro Konsortiet betaler en rente for sine lån, der svarer til markedsvilkårene.

- d. Da Øresundsbro Konsortiet er ejet 50 pct. af den danske stat via det 100 pct. statsejede selskab A/S Øresund og 50 pct. af den svenske stat via SVEDAB, der er ejet af den svenske stat, har Øresundsbro Konsortiet været i dialog med de svenske myndigheder om udstedelsen af lån uden garanti fra den svenske stat. Svenske Riksgälden har den 18. juni 2020 tiltrådt låneprogrammet.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 21. september 2020

BENNY ENGELBRECHT

/ Thomas Jørgensen

Til Finansudvalget.

Taget til efterretning af Finansudvalget på et møde den 01-10-2020